

عنوان مقاله:

حقوق اساسی نانوشته؛ درسی فراموش شده

محل انتشار:

فصلنامه دانش حقوق عمومی، دوره 10، شماره 34 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

سید ناصر سلطانی - استادیار حقوق عمومی دانشگاه تهران، پردیس

خلاصه مقاله:

ابوالفضل قاضی، استاد حقوق اساسی دانشگاه تهران، با تدوین رساله حقوق اساسی و نهادهای سیاسی و ترجمه دو اثر از موریس دوورژه با عنوان اصول علم سیاست و جامعه شناسی سیاسی، راه متمایزی را نسبت به استادان پیشین حقوق اساسی در ایران آغاز کرد؛ بدین ترتیب کوشش قاضی در گسست با آثار پیشینیان بود. در این راه نو رابطه میان حقوق اساسی و علوم سیاسی نمایان بود؛ به ویژه او روی بحث دشواری مانند حقوق اساسی نانوشته انگشت گذاشت و در جای جای اثر خود بر آن تاکید کرد. اگرچه راه قاضی تحت تاثیر موریس دوورژه بود، در مباحثی فاصله خود را با او حفظ کرد. روش شناسی دوورژه در حقوق اساسی و درهم آمیختن مرزهای آن با علوم اجتماعی، انتقادهای بسیاری را در محافل حقوق اساسی فرانسه در پی داشت. قاضی از این معایب رویکرد دوورژه غفلت کرده بود و از این رو راه مخاطره آمیزی پیش پای حقوق اساسی ایران گذاشت؛ هرچند کوشید مفهوم حقوق اساسی نانوشته را وارد نظریه حقوق اساسی ایران کند. امروز پس از سه دهه از تدوین رساله قاضی در حقوق اساسی تلاش او به بازبینی نیاز دارد تا نظریه حقوق اساسی بتواند با طرح دوباره موضوع او در چنین بحثی را تجدید کند. حقوق اساسی ایران با نقد و بررسی آثار گذشتگان خواهد توانست تا چیزی بر سنت مشروطه خواهی بیفزاید.

کلمات کلیدی:

ابوالفضل قاضی، جامعه شناسی سیاسی، حقوق اساسی نانوشته، علوم سیاسی، موریس دوورژه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1279971>

